

ՄԱՐԺԱԹԵՐ

Ազգային, Քաղաքական, Բանասիրական եւ Զուարճալիք

Ժող Տարի, Թիւ 27

ՄԱՐԺԱԹ

10 Յունուար, 1898

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ. — Ծաղիկի բաժանորդագինն է Տարեկան՝ Պոլսոյ համար 40, Գաւառներու համար 50 դրոմ. : Վեցամսեայ Պոլսոյ համար 25, Գաւառաց համար 30 դրոմ. : Հասը 30 վարայ : Բաժանորդագրութիւնը թիւի վրայ է, տարեկան բաժանորդները պիտի ստանան 52 եւ վեցամսեայները 26 թիւ Ծաղիկի : Պաշտօնական Գրաստունը յանձն կ'առնէ հասուցանել բաժանորդներուն վճարները :

Եթէ Ծաղիկի հրատարակութիւնը ո'ր եւ է արգելի հանդիպի : Ծաղիկի բաժանորդներն իրաւունք ունին 100 այցեխաւս նուէր ստանալու :

Հանգրուց նիւթերու վերաբերեալ յօդուածներ եւ քրթակցութիւններ շնորհակալութեամբ կ'ընդունուի :

ՀԱՍՑԷ. — Ծաղիկի վերաբերեալ ամէն ինչ պէ՛տք է ուղղել Պաղատարանի Գրաստունը, Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, թիւ 14 :

ՀԱՄԱՐՈՒՄ ՀԻՒԱՆԴՆԵՐԸ

Անցեալները տեղական թերթի մը մէջ կարդացինք թէ՛ ազգերնիս ուրիշ գիտութեանց եւ արուեստից մէջ ետ մնացած է, գոնէ բժշկութեան ճիւղին մէջ օր ըստ օրէ կը յառաջադիմէ :

Մենք ալ կը խոստովանինք որ բժշկութիւնն ազգերնուս մէջ յառաջ կ'երթայ, սակայն հիւանդութիւնն ալ ետ չմնար : Եւ կարծես այս օրուան օրս հմուտ բժիշկներէն աւելի հմուտ հիւանդներ ունինք : Ասոնց ալ արժանիքը չմոռնանք :

Բժիշկներն ընդհանրապէս բժշկութեան մէկ ճիւղին մէջ աւելի յառաջ կ'երթան, օրինակի համար մին մարդուս փորէն քար հանելուն մէջ — օշոշ օշոմաց ջուր խմելէն ալ յառաջ կուգայ եղեր այս ախտը — ուրիշ մը ակուայ հանելու մէջ եւ այլն, իսկ իմ յիշած հմուտ հիւանդներս հիւանդութեան բոլոր ճիւղերուն մէջ յառաջ գացած են. օրինակի համար երիտասարդ մը կը տեսնես որ մէկ կողմէն ակուայ քաշել տուած ժամանակը միւս կողմէն ալ արիւնը մաքրելու դեղ կ'առնէ : Միւս կողմէն ոտքերը տաք ջուրը դրած է, մէկ կողմէն կը հնգայ եւ միւս կողմէն կռնակը տգրուկ կը փակցունէ : Ահաւասիկ հիւանդ մը որ բաւական հմուտ է :

Ի՞նչ է ուրեմն պատճառը որ հիւանդները բժիշկներէն աւելի յառաջ կ'երթան կոր :

Պատճառը ան է որ հիւանդները կը քաջալեր-

ուին, եւ այն է որ քաջալերութիւն կը գտնայ, բնականաբար յառաջ կ'երթայ :

Ո՞վ է ուրեմն այս երիտասարդները քաջալերող :

Ըսել մի տար ինձ, բարեկամ, որովհետեւ գեղեցիկ սեռին աչքին տգեղ պիտի երեւամ : Բարեկամ, աղջիկները, չեմ ըսեր թէ ամէնը, չեմ ըսեր թէ մէկ քանին, երիտասարդներուն քննէ կը բռնեն կոր, գիշերները իրիկուրէ մինչեւ առտու փողոցներու մէջ սպասել կուտան, երբեմն ալ անձրեւին ու ձիւնին, ցրտաշունչ հողմերու միջոցին կը դիմակաւորին ու թեթեւ պարահանդէսներ կ'երթան. երիտասարդներն աղուոր երեւնալու համար բարակ հագուստներ կը հագնին, երեկոյթներու մէջ պարելու համար հոգինին կուտան, կը ցատկեն, կը ցատկուտեն, վրայէն կըսկին օդի խմել — սա օդին ինչպէս կը խմեն չը գիտեմ — հետեւեալ առտուն կըսկին մօրերնուն ըսել, Մայրիկ, բան մը կըլլամ կոր, կը մսիմ կոր, կը տաքնամ կոր :

Ասոր վրայ բժշկին վազող վազողի կըլլան, բժիշկները կուգան Աստուած հեռի ընէ, մէկ կողմէն լուծողական դեղ, միւս կողմէն տաքցուցիչ դեղ, միւս կողմէն պաղեցուցիչ դեղեր, վերջապէս ամէն կողմէն դեղ :

Քանի մը օր կ'անցնի եւ կը տեսնես որ հիւանդը գժշկուեր է, եւ բժշկուելուն պէս շիտակ իր գործին կ'երթայ, բարեկամները տեսնելուն պէս,

— Բարեւ :

— Աստուծոյ բարին, քանի մը օր է ո՛ւր էիր:

— Ծանր հիւանդ էի:

— Այլ զիտէ ինչ ոչինչ բան ըլլալու է, քու երիտասարդութիւնդ, առոյգ հասակդ եւ ուժդ անանկ փոքրիկ հիւանդութեանց հիւանդութիւն կ'ըսէ, Աստուածդ սիրես:

Երիտասարդն այս խելուն պէս կը քաջալերուի հարկաւ, ես ինչո՞ւ երիտասարդ ըլլամ ու փոքր հիւանդութիւններով զբաղիմ ըսելով մեծ հիւանդութիւններու կը ձեռնարկէ: Եթէ զիշերը ժամ մը կը մսէր, կսկսի չորս ժամ մսիլ, եթէ առաջ շաքարով մէկ անգամ պարահանդէս կ'երթար նէ կսկսի երկու անգամ երթալ, այս տարի ալ մեզքէս անդրէն 5 դուրուշ է եղեր:

Ի՞ծի մտիկ ըրէք երիտասարդներ:

— Ոչ, ալ քեզի մտիկ ընելու ժամանակ չունինք, երիտասարդութիւնն այսպէս ալ ծագել չըլլար հասկցա՞ր, Ծաղիկ ես ինչ եմ, որո՞ւն ազգային յօդուածներդ գրէ մեր գործին տե՛ստեանդ, խրատներդ ալ քեզի ըլլան դուն ալ:

Երիտասարդներ, մտիկ ըրէք որ...:

— Մտիկ չենք ըներ ըսինք, լինցուր այս յօդուածդ, եւ ուրիշ բան գրէ:

— Բայց ես պատրաստ եմ քեզի խրատ տալու:

— Եղբայր, լինցուր այդ յօդուածդ ըսինք, ինչ խօսք չհասկցող մարդ ես եղեր:

— Շատ աղէկ, թէ որ Ծաղիկի բաժանորդ ես, եւ բաժանորդագինը վճարած չես նէ, վաղը ցրուիչը գալու ըլլայ նէ, ստակը տուր, կամ պիտի ծաղրես եւ կամ ստակ պիտի ուզես:

Ուրեմն մտիկ ըրէք:

— Ոչ երիտասարդութիւնը քու խաղալիքդ չէ, այո, պիտի պարենք ալ, պիտի երգենք ալ, պիտի ցատկենք ալ, պիտի պուանք ալ, պարահանդէսներու, երեկոյթներու եւ տուներու մէջ սիրահարութիւններ պիտի ընենք ալ, ըսելիք մնա՞ց:

— Այո, մնաց, ըսելիքս սա է որ հիւանդ կըլլանք կոր, գործերնէդ ետ կը մնաք կոր, քսակնիդ կը պարպէք կոր, սիրեցէք, բայց մի մտիք ու հիւանդանար: Երբեմն չորս հինգ տեսակ հիւանդութիւն մէկէն կ'առնէք կոր:

— Մենք կը հիւանդանանք կոր նէ բժիշկները քաջալերելու համար կը հիւանդանանք կոր, ապուշ չենք այնչափը զիտենք, վերջացուր խօսքդ:

— Շատ աղէկ, թէ որ իրաւցնէ բաժանորդ ես, վաղը ստակը տուր, հէ՞:

— Բաժանորդ չեմ, բայց ընծերցողդ եմ:

— Անանկ է նէ Թերթը կարգաւէյ վերջը բովինիդ մի տար որ ան ալ ուրիշ մը առնէ:

— Շատ աղէկ, բայց դուն ալ երիտասարդութեան վրայ կ'ծու բաներ մի գրեր, որչափ ըլլայ նէ մենք ալ աղջիկներն ալ կը բարկանանք:

Անհոգ եղիք, բայց չմտիք:

ՏԱՐԵՐԻ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ

Ի ՊԵՏՍ ՆՈՐ ԶԱՐԳԱՅԵԼՈՅ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԲԱՌԵՐՈՒ ՎՐԱՅ

1. Ամուսնութիւնը սիրելու (մէկ հոգի միայն) եւ միշտ սիրելու եւ ուղիղ չխօսելու արհեստն է:

2. Ամուսնութիւնը հարսնիքով կ'ըլլայ, հարսնիքը նշանաւորով, նշանաւորը խօսք-կապով՝ խօսքկապը սիրահարութեամբ, սիրահարութիւնն ալ պատուհանէ պատուհան, կամ զրօսավայրերը կամ ընկերութեանց մէջ եւ կամ նամակով կ'ըլլայ:

3. Ամուսնութեան մէջ գլխաւորապէս երկու դիր կայ, եւ են երկի ու կնիկ:

4. Այս երկու գիրերուն առաջինը ձայնաւոր կըսուի երկրորդը բաղաձայն:

5. Երկը ձայնաւոր է, որովհետեւ առանց կնիկանը օգնութեան կրնայ ինքնիրմէ ձայն հանել, ինչպէս ես իմ տանս մէջ ուզածս կ'ընեմ, ինչպէս որ կը տեսնուի այս օրինակին մէջ կնիկ չկայ:

Եւ կնիկը բաղաձայն է, ինչու որ առանց էրկանը օգնութեան չկրնար ինքնիրմէ ձայն հանել ինչպէս, ես իմ տանս մէջ ուզածս կ'ընեմ չկրնար ըսել, ինչպէս որ կը տեսնուի այս օրինակին մէջ էրիկ չկայ: Այս կանոնը շատ բացառութիւններ ունի:

7. Որչափ որ այս ձայնաւորն կարենայ ինք իր գլխուն ձայն մը հանել, չկրնար իմաստ մը, խօսք մը արտադրել մինչեւ որ բաղաձայնը անոր օգնութեան չը հասնի:

8. Շատ անգամ էրկը բառերուն ոմանց վերջը զրուած համը Յ գրին պէս բնաւ չարտասանուիր, բնաւ ձայն չկրնար հանել:

9. Այս երկու գրերը շատ անգամ ձայներնին կը փոխեն եւ տարբեր կերպով կ'արտասանուին: Ասոնք սորվելու համար թէեւ ամուսնութեան երկարամեակահայ փորձառութիւն պէտք է, բայց աշակերտաց դիւրութիւն մը տալու համար հոս քանի մը կանոններ կը դնենք:

Ա. Կնիկը սուր ձայն մը կը հանէ երբ որ հարուստ ըլլայ:

- 8. Կնիկը համր է երբոր տգեղ ու աղքատ ըլլայ :
- 9. Էրիկը բարձր ձայն կը հանէ երբոր գինով ըլլայ :
- 10. Էրիկը ընաւ ձայն չհաներ երբոր անհոգ ըլլայ :
- 11. Ամուսնութեան մէջ ութ տեսակ բառ կայ , որոնք մասնաւորապէս անուսնութեան կըսուին , քերականական լեզուով , այս Մասունի Ամուսնութեանը հետեւեալներն են .

- Անուն :
- Դերանուն :
- Ածական (չառ կը գործածուի) :
- Բայ :
- Նախդիր :
- Մակբայ :
- Սիրտ :
- Բնաւորութիւն :

Առջի վեց բառերը կը փոխուին , իսկ վերջի երկուքը չեն փոխուիր :

12. Անունը նոյն բանը չէ ամուսնութեան քերականութեանը մէջ ինչ որ է չիտակ խօսիլու եւ գրելու քերականութեան մէջ :

Ամուսնութեան մէջ անունը ընդհանրապէս գոյութիւն չունիցող անձ մը կամ իր մը կը ցուցնէ , ինչպէս հաւատարիմ , հաւատարմուհի , երջանկութիւն եւլն :

13. Անունը երկու տեսակ է , յատուկ եւ հասարակ :

14. Յատուկ անունը այնպիսի անձ մը կամ իր մը կը ցուցնէ , որ իր տեսակին մէջ մէկ հատ է . ինչպէս , հնազանդուհի , հաւատարմուհի , տնտեսագիտուհի եւլն :

15. Մասնաւոր անունը միեւնոյն տեսակէ շատ մը անձեր կամ իրեր կը ցուցնէ . ինչպէս , քծնող , սիրական , անհաւատարմութիւն եւլն :

16. Անունը երկու թիւ ունի , եզակի եւ յոգնակի :

17. Եզակին այն է որ անձ մը կամ իր մը միայն կը ցուցնէ , ինչպէս , էրիկ , սէր , իսկ յոգնակին շատ մը բաներ կը ցուցնէ , ինչպէս էրիկներ , սէրեր եւայլն :

18. Քերականութեան մէջ կը տեսնենք որ ընդհանրապէս ամէն գոյական քովը մակդիր մը առնելով յոգնակի կ'ըլլայ : Այս կանոնէն կը հետեւի անկանոնը թէ ամէն մարդ քովը կնիկ մը առնելուն պէս յոգնակի կ'ըլլայ :

ԳԻՏԵԼԻՔ. Այս կանոնը հիմնուած է սա խօսքին վրայ , անեցեք եւ շագնացարուք :

19. Անուն կայ որ անյոգնական է , ինչպէս , մայրապետ , վարդապետ , եւլն : Անուն ալ կայ որ անեզական է , ինչպէս նախանձուհի եւլն : Այս կանոնն ալ բացառութիւններ ունի :

20. Անունը պարագաներուն համեմատ կը փոխուի , եւ այս փոփոխման քերականական լեզուով հոլովումն ամուսնութեան կըսուի :

ՖԼԻԹ

Շարունակելի

ՄԵՆԻՆԴԻ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ

Հիմա մեր ընթերցողը պիտի ըսեն թէ առ ալ նոր լուր մ'է որ գրեր է , ամենուն պիտեցած բանն է որ ամէն տարի ծնունդ շնորհաւորելու համար իրարու ալցելութեան կ'երթան :

Աս տարին ուրիշ տարիներու պէս չէ գոյոգոյթեան տարի է , անոր համար առ տարուան մօտան ալ շնորհաւորի չերթալն է եղեր , երթան ալ նէ , պարտաւոր տեղը տանը գուռը չալելով ետ դառնալու է :

Աս տարի ամենէն աւելի շնորհաւորի պտըտողները ժամկոչները եւ ստիաններն են :

— Ծանրմ կ'ըսէր միտարին մէկը առ ամէն հոգնեան ալ պարպուե'ր են , ինչ են եղեր . մէջը մարդ չի կայ . նէ , քերածի գտնենք տառնց համար , մահալլէնիս ծնունդի պահիւի չկրցանք ժողովել նէ պարէ քերածի համար ալայիտ առնենք :

— Ասդիէն ստիա մը ժամկոչին հանդիպելով կ'ըսէ .

— Այլանը սէվէրսէն պու կիւն նէ չէ՛րիտ բասկալիտ աըր սիդէ , էօյլէն վագթը քիլիսէյէ" մի կիթմիլէր նէ" եսպիմըլար , էվէրտէ առամ հօգ :

— Թալէյիմիդտէն պիզ տէ պու . սէնէ սապալըդա' կիրտիք , զէհէր կէզինմէյէ կիթմիլէր կը պատասխանէ . ժամկոչը ամաչելով . Բահանային մէկն ալ աղայ մը ետին ձգած տունէ տուն պտըտելով օրհնութիւնը դռնէն կուտար կ'երթար :

Այս տարուան շատ տունները ներսիդին չօրհնուած մնաց :

— Որին ալ աղան տունը չգտնուելուն համար քահանային փարան ետքը կը խրկենք ըսեր ճամբեր են :

Չատիկին ալ ասանկ չըլլալու համար շնորհաւորի պտըտողները մէկ օր մը առաջ երթալու որոշեր են :

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱՆ ՄԵՐ ՄԷՉ

Բ

(Շարունակութիւն 18 թիւէն)

Մայրիկ , այսօր սիրտս սաստիկ նեղութեան մէջ է :

— Ի՞նչ կ'ուզես աղջիկս :

— Ինչ է տա ամէն օր տունը նստելով ալ ձանձրացանք , քիչ մը չիտակ ճանքայ երթանք նէ չըլլար :

— Մեղայ , բանի գործի օր փողոցները ի՞նչ կայ :

— Չէ' , պէտք է որ անպատճառ այսօր երթանք աւելի աղէկ մենք մեզի ժամանակ կ'անցնենք , անդիմաններն ալ պիտի երթան եղեր , երուանդիկինն եկած ըլլալուն համար :

— Քա աղջիկ , երուանդիկ երուանդիկ կըսես , ինչ խօսքեր է քա ամօթ է :

— Մայրիկ իմ կամքս կրնամ բռնաբարել, ես Երուսաղիմիկէն չեմ կրնար անցնիլ :

— Քա աղջիկ բան մը կը լղրտաս կոր ամա, գիտես որ չեմ հասկնար, սա մէրամդ ինչ է նէ ան ըսէ ինձի :

— Մէրամս ի՞նչ պիտի ըլլայ, ես բարոյականութեան դէմ բնաւ բան մը գործած չեմ, միայն թէ իմ ապագայ երջանկութիւնս ես իմ ձեռքովս գտնել ուզեցի գտայ, եւ ընտրեցի իմ երջանկութիւնս հայթայթելու կարող մի անձ, եւ չեմ կարծեր որ դուք ալ բռնաբարելու միտում մ'ունենաք իմ ազատ կամացս ազատ ընտրութիւնը, ուստի ըսցէ ի ըսց ահա կ'ըսեմ ձեզ թէ հիմա ալաֆրանկա է ես զայն պիտի առնուիմ :

— Հէ՞, ինչ ըսիր . . . քա ամա մաքէս անցաւ քի քու լեզուիդ տակ բան մը կայ, ետնի հարդ իմանայ չի կայ, բէստիլ բէստիլ կ'ընէ քեզ :

— Ես հայր մայր չեմ ճանչնար, ես Երուսաղիմը պիտի առնեմ, ինչ որ կուզէք ան ըրէք :

— Վայն ի վրաս, ես ալ խնդացի քի աղջիկս սանկ գիտուն է, նանկ խելացի է տէյի, հէմէն ի՞նչ ըսեմ, ի՞նչ ճատ ընողին ճիտը տակը մնայ ատ դպրատուն է ինչ խարախատայ է, դահէր ատ կրապառնաները սովբեցաք քի մեր աստար տարուան նամուսը մէկ ստակի ընէք տէյի, իրարու հետ տա բաները խօրաթէիք, հա, ես ալ չաչխըն չաչխըն մտիկ կ'ընէի, դուն ախջիկ տղայ, ելլես ինքնիքնդ էրիկ գտնես, վույ քար բերնիս, խասխաթի եղիր տէ նստէ վար, ալէմին առջին բէզիլ պէտնամ պիտի ընես, ոտքը կը կոտրեմ, հատթ ունի նէ թող մէյ մ'ալ հոս գայ. սալմնց նայէ հէլէ :

— Մայրիկ ես ինչ ես, խնդեցա՞ր ինչ եղար, կուզէք բռնութիւն բանեցնել բայց հիմա ալաֆրանկա է, ախպիսի բան չըլլար, միթէ դո՞ւք պիտի գտնէիք ինձ արժանաւոր ամուսին մը եւ որ գուցէ տգէտ ու անմիտ երիտասարդ մը որ զգացման եւ ալաֆրանկայի վրայ բնաւ զաղաքար չունի եւ չգիտէր թէ կ'ընէ ալ ընկերականութեան մէջ իրեն հաւասար մէկ անդամ մընէ, այս տեսակներէն չէր միթէ ձեր գտնելիքը մայրիկ, գիտցած եղէք որ եթէ իմ որոշածս չըլլայ, մահն անգամ աչքս առած եմ :

— Կիտի ութանմազ, հիմա ճղակտօր կը հանեմ հա քեզ, քա մարդ մը չկայ սվոր հօրը խապար մը տանի, մարելիք եկաւ վրաս, քիչ մը ջուր տուէք տամկայի պիտի բերէ իս :

— Աւա՛ղ, որ ձեզ մայր եմ ըսեր, մինչդեռ դուք հրեյէ մ'աւելի ստկալի էք :

Մենք այս եղելութիւնը իմանալով իւր բոլոր ճշգրութեամբը հրատարակելնէս վերջը սա միայն կը յաւելցունենք որ ալաֆրանկան մեզի դեռ չատ օրինակներ պիտի ցուցունէ :

Գ

Տան մը մեջ

Կոմիտաս աղա նէ գարար վերտին, իչի պիթիրտին մի :

— Սուս օլ պիրատէր, օ տէրտտէ իմ, կէօյա պու-

կէճէ նշան կէթիրէճէք, նէ ետփտրմաս պիզիմ գըզը գանտրամատրմ, չիմտիքի ճահիլլէրէ ազլըմ էրմէյօր, օղլան տէրսէն օ տա պիր չէչիտ, օ հէր կէճէ լօքանտա կիպի եէմէյի եէտի մի նէրէյէ կիտէր ազլըմ էրմէզ, օ ո՛ւր ամէն գիչիեր կ'երթաս, տէտին մի, իչիմ վար տըր տէր, պըքտըմ արթըզ, էօլէյիմ տէ գուրթուլայըմ :

— Քարու տուր ճանըմ տո՛ւյմայօր մը սընըզ :

— Աղապա, միւսիւ Ժօրթ կէլտի :

— Պուլուրուն միւսիւ Ժօրթ :

— Պօնսուառ :

— Ագչամ խայր, էվլատ :

— Նէ ետփոյօրսունուզ գայըն փէտէր, ետգըլըր մը օթուրունուզ բուռ շանուռ սը սիհօ :

— Միւսիւ նասըլսընըզ, էյի մի սինիզ :

— Մէրսի պիէն, մա բարտօն, պու կիւն սէօզ պաղը կէթիրէճէք իտիմ, աֆ իտէրսինիզ, լաքին պիր սէպէպ օլտու տա... տօղրունու փէք թէէսիւֆ իթտիմ :

— Նէ օլտու քի :

— Ահ գանըն բէտէր փէք թէէսիւֆ իթտիմ :

— Պիր գազա մը օլտու :

— Ահ պիլմէզսինիզ, նէ գատար թէէսիւֆ իթտիմ :

— Պրոչ պուլամատըն մը :

— Պրօչու պուլտում, օթուզ լիւրայա փազարըզ իթտիմ, սըրա փարա վէրմէյէ կէլտի իսէ... լաքին չօգ թէէսիւֆ իթտիմ :

— Նէ, քէսէնի մի գայպ էթտին :

— Եօզ, փարասընը եարըն վէրէյիմ տէտիմ տէ գուլումճու իթիպար էտիպ տէ վէրմէտի . . . լաքին չօգ թէէսիւֆ իթտիմ :

— Նէ տէրսին Կոմիտաս աղա :

— Թէէսիւֆ իտէճէք հալ :

— Էյ սօնրա նէյէ գարար վէրսինիզ :

— Ֆիքրիմտէն տէտիմ քի կիտէյիմ գայըն փէտէրտէն օթուզ լիւրա ալայըմ տա փարայը վէրիպ պրոչը ալայըմ, պիր տէ տէտիմ քի տահա նշանլամատան չիմտիտէն կիտիպ գայըն փէտէրտէն փարա իսթէրսէմ, միւնասիպէթ ալմազ, ալըր մը եա :

— Ալմազ եա :

— Պիր տէ տէտիմ քի պէլքի գայըն փէտէրիմ պու-նու իչիտիր տէ քէնտիլիլիստէն չըգարըր վէրիր տէ իչի պիթիրիլ, Քապթ գայըն փէտէրին նէ՞ պօրճու քի պրոչըն փարասընը վէրսին :

— Էօլէ եա, պէնիմ նէ պօրճում վար քի :

— Իչտէ մէսէլէ պու հալտէ իքէն գալգայըմ պիր գայըն փէտէրէ կիտէյիմ տէ չու մատտէ իւզէրինէ պիր քօնսիւլթասիօն էտէյիմ տէտիմ :

— Ֆէնա տէյիլ Կոմիտաս աղա, քօնսիւլթասիօն տէտիյի փէք ալա չէյ տիր :

— Պրոչա պէնզէր մի պարէ :

— Եօզ ճանըմ, քօնսիւլթասիօն տէտիյի սանքի իքի իւչ քիչի պիր եէրէ կէլիպ տէ պիր մատտէ իւզէրինէ էֆքեար պէյան էտիպ գարար վէրմէք տէմէք տիր :

— Կոմիտաս աղա տիւլիւնիւ չիմտի ետփոպ պրօչու սօնդրա վէրսէ նա՛սըլ օլուր, ալաֆրանկատա էօլէ չէյլէր օլուր, օղլան տա ալաֆրանկա տըր, նէ տէրսին էլպէթ

սէն տէ պու եաշա գատար ալաֆրանկայա կիրտին :

— Գուզում պիրատէր, պու նասըլ իշ, պունուն պիր սէօզ պաղը վէրմէյէ փարասը եօզ իսէ նասըլ էվլէնէճէք, պէնիմ սպլըմ էրմէյօր :

Գըզ պիր եանտան ալաղընը պասըյօր միւճէրէտ իսթէրիմ տէյի :

Տես ալաֆրանկան ինչ օյիններ բացեր է մեր խեղճ Կոմիտաս ազային զլխուն :

ԾՆՆԴԵԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՔ

Երանի՜ անոր որ Հիւանդանոցին մէջիտ մը տալով ազատած է իւր օձիքը :

Բայց ալ աւելի երանի այն մարդուն որ հետեւեալ հնարքը ի գործ դրաւ :

Անցեալ երկուշաբթի օր մարդուն մէկը մեր տպարանը գալով 100 օրինակ տպելու համար գրութիւն մը տուաւ, եւ խնդրեց որ երեկոյին պատրաստ ըլլայ. խոստացանք, եւ կատարեցինք ալ :

Բայց թէ ինչ էր այդ տպուելիք գրութիւնը, ահա խնդրոյն հետաքրքրական մասը : Չպիտի հաւատաք, չիտակը ըսելով, առջի բերան մինք ալ չհաւատացինք, եւ կատակ կարծեցինք. բայց ի վերջոյ տեսանք որ մարդը լրջօրէն կը խօսէր կոր, եւ մեր կասկածը ցրուելու համար կանխավճար մ'ալ ըրաւ :

Երեկոյին 100 օրինակ պատրաստուած էր, եւ յաճախորդը գալով ստակը վճարեց, օրինակները առաւ ու գնաց :

Բայց այդ գրութիւնը ի՞նչ էր. ահա կ'սկսիմ պատմել եղելութիւնը : Բայց պատմելէ առաջ աւելի լաւ չէ՞ր ըլլար որ այդ գրութեան պատճէնը գնէինք աստանօր (այսչափ զրարարին հարկուտ արածնութիւն կայ) կ'սկսինք :

- Այս առտու Եկեղեցի գացի
- Առաւօտուն կանուխ ելայ
- Եկեղեցին բաւական բազմութիւն կար
- Քարոզը գէշ չէր :
- Այսօր օղը . . . է
- Բաւական տեղեր ունիմ երթալիք :
- Ներեցէք, մնաք բարով
- Շնորհակալ եմ :

Բան մը հասկցա՞ք. ինչպէս ըսինք, առջի բերան, ճիշդ մնաք ալ ձեզի պէս բան մը չհասկցանք. բայց խնդիրը պարզուեցաւ :

Մտիկ ըրէ՛ք :

Այդ մարդը ամեն տարի Ծնունդի եւ Չատիկի առթիւ, 70-80 տուններ կ'այցելէ եղեր, եւ ուր որ երթայ միշտ միւս եւնոյն հարցումները կ'ուզողուն եղեր իրեն : Այսպէս վերեւ գրուած պատճէնէն կը հասկցուի թէ՛

Առաջին տողը պատասխան է «Այս առտու Եկեղեցի գացի՞ք» հարցման :

Երկրորդ տողը պատասխան է «Առաւօտուն կանուխ ելա՞ք» հարցման :

Երրորդ տողը պատասխան է «Եկեղեցին բազմութիւն կա՞ր» հարցման :

Չորրորդ տողը պատասխան է «Քարոզը ինչպէ՞ս էր» հարցման :

Հինգերորդ տողը պատասխան կամ կրկնութիւն էր «Այսօր օղընիս լաւ (կալմ գէշ) իսօքին» : Դիտեցիք հարկաւ թէ «Այսօր օղը» էն վերջ կէտեր դրուած են, որպէս զի այցելութեան օրը գեշ կամ լաւ բառերը ձեռքով գրուին, ըստ պարագային :

Վեցերորդ տողը պատասխան է, «Հարկաւ չատ տեղեր ունի՞ք երթալիք» հարցման :

Եօթերորդ տողը պատասխան է, «Կ'աճապարէ՞ք» կեղծիքին :

Ութերորդ տողը պատասխան է, «Յատուկ բարեւներ» քօմբլիմանին :

Խեղճ մարդը այն աստիճան ձանձրացեր եւ զգուեր է որ նոր ճար մը գտեր է, վերեւ պատմածնուս պէս եւ փոխանակ տուններէն ներս մտնալու, իւր տպել տուած թղթիւն մէկ մէկ հատ իւր այցետոմսին կցելով դուռը բացողին ձեռքը պիտի տայ եղեր :

Ի՞նչ տեղեկութիւն մը չառինք իւր հնարքը գործադրած ըլլալու մասին. բայց վերջապէս իրաւունք տուինք. վասն զի այդ միօրինակ եւ ընդհանուր հարցումները տաղտկալի չարձած են, խօսակցութեան նոր նիւթեր չունինք արդեօք : Է՛՛ օ՛ֆ :

Չատիկը գայ նէ նայինք ադ մարդը մէջտեղ պիտի ելնէ նորէն :

ԾԱՂԻԿԻ Ա. ՎԵՑԱՄՍԵԱԿԸ

ԾԱՂԻԿ անցեալ թուով աւարտեց Նոր Շրջանի առաջին վեցամսեակը, յորում ջանք չխնայեց, իր սահմանին մէջ, հետզհետէ լաւագոյն պարունակութեամբ հաճելի ըլլալ իր ընթերցողաց եւ անոնց համակրութեան արժանացաւ :

Իր բազմամիւ ընթերցողաց, որոնք վեցամսեայ բաժանորդ գրուած էին, վերադառնալով իր կողմէն եւ կը յուսանք թէ պիտի յօժարին նորոգել իրենց բաժանորդագրութիւնը :

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ԾԱՂԻԿԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Ծննդեան առթիւ պաշտօնական ընդունելութիւնը տեղի ունեցան անցեալ Չորեքշաբթի Պատրիարքարանի մեծ դահլիճին մէջ :

— Յունաց Պատրիարքական փոխաւորդն հեան ունենալով Սինոդի Ա. քարտուղար վարդապետն եւ Սինոդի օրէնսդրական ճիւղին խորհրդական վարդապետ մը, ինչպէս նաեւ Յունաց պատրիարքարանի իսառն ժողովոյ անդամներէն Տք. Սարաքիօթի պէյ, սեղանաւոր Գարա-Սուլա էֆ., հայագէտ Տիմիթրիոս Չօլադիտէս էֆ., եւ ուրիշներ Ազգային Պատրիարքարան գալով, Ս. Պատրիարքը շնորհաւորեցին ի դիմաց Յունաց Ս. Պատրիարքին եւ այս առթիւ սիրալիր խօսքեր փոխանակուեցան :

— Հայ-Հռոմէականաց Կ. Պատրիարք Գերբերջ. Տ. Ագաբեան Սրբազանի կողմէ, իսարբերդի Առաջն. Արքիպիսեան Աւետիս Եպիսկ., Սամանճեան Հ. Բառնարաս Ծ. Վ. եւ Շաշեան Պետրոս, Սինապեան Գրիգոր եւ Գարտաշեան Յովհաննէս էֆ.ք Ազգային Պատրիարքարան եկան եւ Ս. Ծննդեան տօնի առթիւ շնորհաւորեցին Ս. Պատրիարքն եւ մէկ ժամէն աւելի սիրալիր տեսակցութիւն մը ունեցան ընդունելութեան դահլիճին մէջ :

— Նոյնպէս Ասորոց Պատր. Փոխանորդն եւ Պուլկարաց Եկեղեցին փոխանորդն Պատրիարքարան եկան ի շնորհաւորութիւն Ս. Ծննդեան :

— Ս. Պատրիարքն շնորհաւորական հեռագրեր ուղղեց յէջմիածին Ս. Հայրապետին եւ յերուսաղէմ Տ. Յարութիւն Պատրիարքին :

— Փրանսայի եւ Իտալիոյ դեսպանատանց Ա. Թարգմաններն, Անգլիոյ դեսպանատան Բ. Թարգմանն, ինչպէս նաեւ Ռուսիոյ դեսպանատան Բ. Թարգմանն եւ Նեւրուզ Յաբեթիկ էֆ. Պատրիարքարան գալով Ս. Ծննդ. տօնին առթիւ շնորհաւորեցին Ս. Պատրիարքը :

— Ըստ նորագոյն տեղեկութեան, Ամենայն Հայոց Ս. Հայրապետը Ս. Ծննդեան տօնն անցուցած է Տփղիսի մէջ, ուր հասեր է մի քանի օր առաջ, եկեղեցական եւ քաղաքային պաշտօնէութեանց կողմէ պարտ ու պատշաճ յարգանք ընդունուելով, Ն. Ս. Օծութիւն փոխադարձ այցելութիւն տուեր է Կաւկասիոյ կուստկալ Կալիցին իշխանին :

— Այրի տիկին Եղիսաբեթ Իսրայէլեան Կրասիւնիկեան, որ այս օրերս մեռաւ Տփղիս, Ս. Էջմիածնայ վանքին կտակեր է 1000 ռուպլի, իր ծննդավայր Չանախչի գիւղի եկեղեցւոյն 1000 ռ., Ամարասու վանքին 1000 ռ. Շուշիի կուսանաց վանքին 300 ռ. Շուշիի Մեղրեցունց եկեղեցւոյն 500 ռ. Բայց աստի կտակաւ Պետական դրամատունը թողեր է 24000 ռ. իբրեւ անձեռնմխելի դրամադուլիս, որոյ տուութիւն կէսը Շուշիի քաղաքային խորհուրդը կրնայ գործածել քաղաքին պէտքերուն համար, իսկ մնացած կէսը կը յատկացնէ մի քանի գիւղերու կառուար պէտքերուն :

— Կաւկասիոյ կուսակալ Կալիցին իշխան եւ իր տիկին Դեկտ. 14)26ին պարահանդէսի առիթով Հայոց Կով-

կասեան Բարեգործական ընկերութեան նուիրեցին 100 ռ.

— Պրադոխայա Պոմօթ (Եղապրական Օգնութիւն) անուն գրքին խմբագրութիւնը ծանոյց թէ հրատարակութեան հասոյթէն ցարգ 20,000 ռ. ղրկած է Թոռթիոյ աղքատ Հայերուն, ի ձեռն դեսպանատուն եւ Պատրիարքարանի եւ 200 ռուպլի ալ յանձնած է Տփղիս գտնուող գաղթականներուն համար :

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Զին. Եւրոպայի մէջ Ձինական խնդիրն ալ աւելի նուազ ուշադրութիւն կը գրաւէ անցեալ շաբաթուան հետ բաղդատմամբ : Հիմա առ հասարակ կ'ընդունուի թէ յետաձգուած է Ձինական հող կորզելու կարել, որ ամիս մը առաջ վերահաս կը թուեր : Քանզի Գերմանիոյ աւարքը կը բացատրուի լոկ իբրեւ անուխի կայանի մը վարձակալութիւն՝ մինչ Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ արարքը կը մնայ դեռ ի շարս ակնկալուած այն դէպքերուն որ չին պատահիր : Ֆրանսական թերթերէն ոմանք Անգլիոյ հանդարտութիւնը կը մեկնեն սա ենթադրութեամբ թէ Գերմանիոյ հետ գոյացուցած է համաձայնութիւն մը զոր աշխարհ յետոյ պիտի լսէ : Բայց տեղի չկայ տարակուսելու թէ Անգլիոյ անմիջական քաղաքականութիւնն ի Ձին ճշդիւ պարզուեցաւ Մր. Պալֆուրի վերջին ատենախօսութեան մէջ : Նա ըսաւ թէ Անգլիա կ'ուղէ միայն պաշտպանել իւր արեւտուրը, եւ ասով ոչ մէկուն կը վնասէ, վասնզի ամէն նաւահանգիստներ զորս կը գործածէ՝ բաց են նաեւ բոլոր աշխարհի վաճառականութեան առջեւ : Հողային գրաւում կամ իւրացում բաղձալի չէ եւ իրապէս վնասակար կ'ըլլայ Անգլիոյ, ըսաւ, եթէ զինուորական գործողութիւններու իբրեւ խարխիս ծառայելու նպատակաւ տեղի չունենար : Անգլ. գլխաւար թերթերը մատնացոյց կ'ընեն թէ Ձինական խնդիրը կրնայ լուծուիլ Ձինու պէտքերը լեցնելու նպատակաւ դրամ տալով եւ թէ, եթէ հարկ ըլլայ, Անգլիա պիտի չվարանի հետեւի իր շահերը պաշտպանելու խաղաղասիրական այս մեթոտին : Սակայն դիտել պէտք է թէ դեռ կատարուած չէ տասն եւ վեց միլիոն Անգլ. ոսկւոյ փոխատուութիւնը, որու համար անցեալ շաբաթու ըսինք թէ Անգլիա որոշած է ընել Ձինու : Քանի մը Ֆրանսական թերթեր կ'ըսեն թէ փոխատուութիւնը պիտի ըլլայ Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ կողմէ միասնաբար : Բայց յայտնի է թէ փոխատուութիւնը դեռ ապագայի գործ է եւ դեռ նախնական բանակցութիւնները կը կատարուին : Ծայրագոյն Արեւելքի գործերուն համար անձկութեան պատճառ նկատող միակ բանը Քորէայի մէջ Ռուսական եւ Անգլիական շահերուն բախումն է : Բայց կ'երեւի թէ ատոր առջեւն առնուած է Ռուսիոյ, Անգլիոյ եւ Ճափոնի միջեւ Քորէայի նկատմամբ գոյացած համաձայնութեամբ մը : Ըստ այդմ իւրաքանչիւր կառավարութեան այն պաշտօնեաները որ Քորէայի թագաւորին ծառայու-

եան մէջ են՝ իրենց արդի պաշտօնները պիտի պահեն փոխանակ արձակուելու ի նպաստ Ռուս պաշտօնեաներու :

— Կըսուի թէ Չինական փոխառութեան համար Անգլիա ու Ֆրանսա համաձայնած են :

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱՁԴ

Ազգային եւ օտար վարժարաններու մէջ դասախօսող ինչպէս նաեւ առեւտրական հրապարակին վրայ երկտրատեւ փորձառութիւն ունեցող պատուաւոր տնօ մը, Անգլիերէն եւ Դազգիերէն թղթակցութեանց եւ Տոմարակալութեան գործնական դասեր տալու պատրաստ է : Դիմել խմբագրատունս :

ԾԵԾՈՒԱԾ ԶՈՒՏ ԽԱՀՈՒԷ

Թիթեղեայ տուփի մէջ. 250 կրմ. 3 1/2 դրչ.

» » » 125 » 1 3/4 »

Աղփասները մի մոռնալ

Ռիօի առաջին տեսակէ սոյն խանութն տուփերու մէջ գրուած կը ծախուի ի նպաստ Ս. Յակոբայ Հիւանդանոցին, ուրկէ դոյապած հասոյթով հարիւրաւոր աղքատներ եւ անոք մանուկներ պիտի խնամուին, հետեւաբար ամէն ոք այս խանութէն գնելով, աժան եւ աղէկ տեսակ խանութէ առած ըլլալէ զատ, աղքատներուն եւ հիւանդանոցին օգնութիւն մըն ալ քրած պիտի ըլլայ :

Կեդրոնատեղին է, Ղալաթիա, Եէնի ճամի ճատտէսի, Չինձիրլի խանին կից, թիւ 70. ուր պէտք է դիմել, անկասկած ըլլալու համար :

Կը ծախուի նաեւ հետեւալ խանութները եւ ուրիշ ծխավաճառներու եւ մանրավաճառներու քով :

Բերա, Շիտակ ճամբան 136 եւ 54 թիւ շաքարավաճառ Սարիմ աղայի խանութները :

Բանկալթի, մանրավաճառ Աճէմեան Դրիգոր աղայի խանութը :

Օրթաքէօյ, Քէթէնեան վիչէն աղայի խանութը :

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ե. Ն. Հ. Ի. Ե. Գ. Ա. Ն. Ո. Յ.

ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՅՑ 1898 ՏԱՐԻՈՅ

Յօրինեալ 'ի Մարուէ Յովսէփեանէ

ՍԵՊՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Ս. Փ. ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅՑ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՐԳԵԱՆ

(ՆԱԽԵԿԻՆ ՊԱՂՏԱՏԻՍԱՆ ՏՊԱՐԱՆ)

ԳԻՆ 1 ՂՐՈՒՇ

Սուրբ Փրկչեան Ազգային Հիւանդանոցիս սեպականութիւնն եզոզ սոյն Օրացոյցն այս տարի ժամանակէն առաջ հրապարակ հանուած է ընտիր թղթի վրայ մաքուր տպագրութեամբ, որպէս զի Արգոյ Հասարակութիւնն մանաւանդ հեռաւոր զաւառաց ազգայինը կարենան ժա-

մանակին պատրաստ ունենալ զայն : Ընդարձակն եւս քիչ օրէն պիտի հրատարակուի ճոխ պարունակութեամբ :

Հոգաբարձութիւնս մեծ յոյս ունի որ Պատուարժան Հասարակութեան ամեն մի անհատ նկատողութեան առնելով Հիւանդանոցիս նիւթական եւ դրամական ներկայ կացութիւնն ու Պատասպարելոց հազարէ աւելի ստուար թիւն, պիտի փափաքի նուէր մ'ընեն նոյն հաստատութեան գոնէ մէկ մէկ հատ Օրացոյց գնելով :

Ազգայինը կարող են մէկ Օրացոյցի գնով նշանաւոր նպաստ մ'ըրած ըլլալ, երբ իւրաքանչիւր ոք փութալ այդ փոքրիկ նուէրն զանց չընել :

ՀՈՆԿ - ԳՈՆԿ — ՍԷՅԼԱՆ — Կ. ՊՈԼԻՍ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԵՅԻ

ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

Ճեղայ պէյ խանի դրան կից թիւ 10

Ամենէն ընդարձակ թէյի վաճառատունն ի Կ.

Պոլիս, որ ճիւղեր ունի Օսմ. Տէրութեան ամէն կողմերը, Դաւառաց ապսպրանքները փութով եւ խնամով կը գործադրուին : Չինական, Հնդիկ, Ճաւայի եւ Սէյլանի ընտրելադոյն թէյք, ուղղակի բերուած հոս : Թէյի նոր հունձքն սկսած է գալ : Զգուշացէք սոյն վաճառանիշին կեղծերէն :

Փնտռել ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ստորագրութիւնը :

ԳՐԱՆԻ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ - ՕՐԱՑՈՅՑ

1898

Ի վաճառ ելած է հետեւեալ գներով :

Ընտիր լաթակազմ 2 1/2 գահեկան

Նոյնը ոսկեզօծ ճզտանով 4 գահեկան :

» չակոէն եւ մատիաով 7 1/2 :

» ընտիր թղթի վրայ տպուած 15 :

Կեդրոնատեղիք՝ Սուլթան Համամ Պաղտատեան գրատուն թիւ 14 եւ 2. Թորոսեան գրատուն վալիտէ խան թիւ 16 :

Կր գտնուի Բերա Հայ ծխավաճառաց քով, Կալաթա վրայի եւ Ռօմանի թղթավաճառանոցը, եւ Պօլիս բոլոր գրավաճառաց քով :

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԿՏԱԿԸ

ԳԼՈՒԽ Ժ.

Կ Ի Տ Ա Կ Ը

Ստամբակը առանց ուշադրութիւն գրաւելու լռիկ մնջիկ կը հետեւեր մերթ ընդ մերթ տան դռներու եւ փողոցի անկիւններու մէջ պահուելով : Վերջապէս Եէնի Չարչընի զառիվայրն երևելով, տան առջեւ հասան : Տի-միթրօ իւր չորս կողմը սկիւարի մը պարտուցուց, նոյն միջոցին ոչ ոք կար փողոցին մէջ : Ենի առան դրան դան-դակին միակը կոխեց : անմիջապէս ղուռը բացուելով, մեր երկու սիկարեանները ներս մտան ու ղուռը գոցեցին :

Գուլա անոնց դրան առջին հանելուէն՝ գուշակելով որ վերջին անգամ փողոցը պիտի գննեն, աճապարած, տունէն քիչ մը վար գտնուած փողոցին մէջ պահուած էր :

Երբ դրան գոցուելուն ձայնը առաւ, պահուած տեղէն երևելով գնաց տունը վերէն վար գննել սկսաւ : տունը թիւ չունէր բայց այդ անպատեհութիւնը կարեւորութիւն չունէր, պէտք էր հասկնալ թէ իւր հետազոտած մարդուն բուն բնակարանը հոն էր : Ստամբակը ղուռը քերելով միջոց մը խորհած պահուն, տան վերի յարկէն պատուհան մը բացուելով բաւական բարեղէմ կին մը Գուլան ձայնեց :

Գուլա ընդոտտ վեր նայելով հարցուց :

— Ինչ կուզես :

— Տղաս, սա վերի անկիւնի մասլաճառին ընէրի որ չորս կտոր կողիկ ղրկէ, քեզի տաննոց մը կուտամ :

— Չեմ կրնար, որովհետեւ հիմայ ներս մտնող պարոններուն կ'ըսպասեմ որպէս զի մինջեւ կամուրջ պաշտակը ես տանիմ :

— Սա երրորդ յարկին վարձուորդ*, անի մինչեւ որ պայուսակը չտկէ դու քսան անգամ մասվաճառին կըր-նաս երթալ դալ :

— Այդ տունը թիւ չունի, եթէ մասվաճառը ուր քերելիքը հարցնելու ըլլայ ի՞նչ ըսեմ :

— Մատամին տունը ըսէ ան կը հասկընայ :

— Լաւ ուրեմն, չուտ ըրէ տաննոցը վար նետէ :

Կինը պատուհանէն տաննոց մը նետեց, ստամբակը գետնէն ստակն առաւ ու վազելով մեկնեցաւ, ճամբան մտովի կ'ըսէր, հիմայ որ պէտք եղած տեղեկութիւններն առի, երթամ Հրեայ սեղանաւորս գտնեմ :

Մասվաճառին կողիկները ապսպրելէ յետոյ, Բերայի մեծ պողոտայէն դէպ ի Ղալաթիա իջնալու պահուն, մէկէն ի մէկ ըսաւ :

— Դեռ ժամանակ ունիմ սեղանաւորիս երթալու,

քանի որ ճամբուս վրայ է, անգամ մը տեսնեմ թէ Պէտ-եկած է :

Նոյն հետայն Թէքէի դրան վերի կողմի բլիթավա-ճառին խանութին առջեւ բոկոտն տղեկ մը տեսաւ որն որ լաթի կտորի մը մէջ, ափերովը աւելցուկ բլիթի կը-տորուանքներ կը լեցնէր :

— Հէյ Տիտօ գոչեց կերելի որ խնջոյք կայ այսօր : Տիտօ մականուանեալ տղեկը գլուխը դարձնելով ը-սաւ :

— Վայ, դու ես Գուլա, այսպէս ո՞ւր կերթաս :

Պետօն գտնելու :

— Ձուր տեղը պիտի հոգնիս, երկու օրէ ի վեր ծա-կը թափուր է, ուր են գացեր չեմ գիտեր, պանգոկնե-րու մուճակները իր տեղը ես կը ներկեմ կոր :

— Վայ պաշտպանեալն ալ հոս չէ :

— Ոչ, միտտեղ գացեր են, եւ ուր երթալին Պիւլ-պիւլին անգամ չեն ըսեր :

— Հոգ չէ, անշուշտ պիտի գան այն տան կը հա-կընանք ուր գացած ըլլալին : Գրպանիդ ինչ վիճակի մէջ են . . . :

— Էհ, մի հարցներ, թոքատապէ խիստ նիհարցած կը տառապին, չուզեցի իրենց ձանձրոյթ տալ, ուստի բլիթի կտորուանքներով նախաճաշ պիտի ընեմ :

— Այդ փչրանքներուն ստակ չե՞ս վճարեր :

— Ոչ, փոխարէն ջուր կը կրեմ :

— Առ սրվի ըսաւ Գուլա քառսուն բարանոց մը տա-լով, եթէ վաղն ալ Պէտօն չիվայ եկոյ գտիր զիս . . . քայուիլ պէտք չէ, առ սրվի կ'ըսեմ :

Տիտօ դահեկանը առաւ եւ Գուլա հապճեպ քայլե-րով դէպ ի Ղալաթիա իւր ճամբան շարունակել սկսաւ :

Նոյն օրը ճիշդ կէս օրին, Սուլօ Կիրգա Արօն Նի-սիւի գրասենեակը ներկայացաւ, սեղանաւորը անմիջա-պէս ոտքի ելնելով մեծ պատուով ընդունեց :

— Ի՞նչ լուր հարցուց Սուլօ Կիրգա, աթոռի մը վրայ նստելով :

— Երկու ժամ կայ, մեր մարդը գալով չէքին ըս-տակը առաւ :

— Դիտեմ այդ, միայն թէ ուր բնակիլը կրցի՞ր հասկնալ :

Իրինկուն չեղած պիտի իմանանք ասկէ մեկնելուն փողոցի ստամբակ մը հետեւեցաւ իրեն, ուր գացած ըլ-լալը պիտի գայ իմաց տալ մեզ :

— Չե՞ս կարծեր որ մեր մարդը գուշակելով որ զինքը կը լրտեսեն, պատրէ քու ստամբակդ :

Շարուհակեյի

Արտօնասկր Ա. ՍԱՐԱՅԵԱՆ

ՅԱԿՈԲԻԹԻՆՈՒ ՍԱՐԵԱՆ

(Նախկին ՊԱՂՑԱՑԻՆԱՆ Տպարան)

Գ. Պալիս, Սալլիոն Համաձ 14.